

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

BIOANTROPOLOGIJA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:****4. Bodovna vrijednost ECTS:****5. Status nastavnog predmeta:**☒ Obavezni ☐ Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:****7. Ograničenja pristupa:****8. Trajanje / semestar:****9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

BIOLOGIJA/biologija/usmjerenje: primjenjena biologija i edukacija u biologiji

12. Odgovorni nastavnik:

dr.sc. Hajrija Hamidović, docent

13. E-mail nastavnika:

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Sticanje znanja o temeljnim adaptacijskim mehanizmima kao uzroku varijabilnosti ljudski populacija.

16. Ishodi učenja:

Upoznavanje detaljnih procesa i mehanizama u bioantropologiji. Dobivena saznanja se mogu primjeniti, osim u fundamentalnim naukama, u medicini i biotehnologiji. Stečena znanja iz ove oblasti istovremeno predstavljaju i osnovu za dalje opće i specijalno stručno i naučno (postdiplomsko) usavršavanje.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Sadržaj predmeta: Čovjek kao prirodno, društveno-misaono, razumno i duhovno biće. Tipovi i nivoi promjenjivosti. Genetička i negenetička promjenjivost. Tipovi i nivoi promjenjivosti. Kvalitativna promjenjivost i antroposkopija. Kvantitativna promjenjivost i antropometrija. Individualna promjenjivost i ontogeneza. Prenatalni i postnatalni rast i razvoj ljudskog organizma. Oblici i faktori rasta i razvoja ljudskog organizma. Biološki aspekti strukture stanovništva. Grupna i filogenetska promjenjivost recentnog čovjeka. Genetička struktura ljudskih populacija. Problemi procjene adaptivne vrijednosti savremenih ljudskih populacija. Ljudske rase i rasni problemi. Bioantropološki i društveni argumenti protiv rasizma i drugih oblika diskriminacije. Demografska bioantropologija. Demografski metodi. Propagacijska mobilnost i njene mjere.

18. Metode učenja:

Kao stilovi učenja preferiraju se:

vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logičko-matematički, društveni i samostalni. Najznačnije metode učenja na predmetu su: predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja uz aktivno učešće i diskusije studenata, laboratorijske vježbe.

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Provjera znanja vršit će se putem testova (test I, test II), kolokvija, završnog ispita i aktivnosti u nastavi.

Nakon pet sedmica odslušanog kursa studenti pismeno polažu test I koji obuhvata do tada obrađeno gradivo sa predavanja. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora, jednostavnog dosjećanja ili esejskih pitanja. Student na testu I može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon deset sedmica odslušanog kursa studenti pismeno polažu test II koji obuhvata nastavno gradivo nakon testa I. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora, jednostavnog dosjećanja ili esejskih pitanja. Student na drugom testu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studentima se pruža mogućnost izrade individualnog ili grupnog seminarskog rada koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Također, za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra. U zadnjoj sedmici semestra studenti polažu praktični ispit (kolokvij) koji obuhvata obrađeno gradivo sa vježbi. Student na ovom ispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Student za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 boda. Završni ispit je pismenog tipa kojim je obuhvaćeno kompletno gradivo. Pravo izlaska na završni ispit imaju svi studenti bez obzira na osvojen broj predispitnih bodova. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Ukoliko student sa završnim ispitom ne ostvari odgovarajući broj bodova koji se dodaju bodovima predispitnih aktivnosti i omogućava prolaznu ocjenu, student prisustvuje popravnom, odnosno dodatno popravnom ispitu. Student na početku ljetnog semestra se mora izjasniti pismenim putem da li želi sadržati broj predispitnih bodova ili ne. Ukoliko se ne izjasni svi bodovi predispitnih aktivnosti (osim prisustva) se poništavaju.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali: Prisutnost na predavanjima i vježbama 5; Testovi I i II 30; Kolokvij 5, Seminarski rad 5; Završni ispit 50.

21. Osnovna literatura:

Hadžiselimović R. (2018): Bioantropologija. INGEB, Sarajevo 2018

Hadžiselimović R. (2001): Bioantropologija-Biodiverzitet recentnog čovjeka. Autorizovana skripta, Odsjek za biologiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo.

22. Internet web reference:

genomska baza podataka: [http:// wehih.wehi.edu.au](http://wehih.wehi.edu.au);

[http://www. ebi.ac.uk](http://www.ebi.ac.uk);

[http:// www.ncbi.nlm.nih.gov](http://www.ncbi.nlm.nih.gov)

23. U primjeni od akademske godine:

2018/2019

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

03.04.2018.